

Opskrift på lærkepletter

Af Cammi Aalund Karlslund,
Videncentret for Landbrug

PLANTE
AVL

Enkelte bare pletter i marken kan sikre flere ynglende lærker i det danske landskab.

Hvem har ikke gået en tur på landet og glædet sig over lærkens sang? Sanglærken er en karakteristisk fugl for det åbne landbrugsland. Lærkesangen er gennem mange generationer blevet forbundet med sol og forår - og kornet der bølger i vinden på markerne. Men antallet af sanglærker er gået stærkt tilbage. Det skyldes i høj grad overgangen fra vår- til vinterkorn, tættere afgrøder på marken samt en intensiveret dyrkning af græsarealerne.

Lærkepletter er tørre pletter på max 100 m² i en tilsået mark, hvor der ikke er etableret plantedække. Det er ikke så svært at lave lærkepletter. Faktisk etableres de blot ved, at udvalgte pletter i marken ikke tilsås. Det nemmeste er at hæve såmaskinen et par meter, mens man alligevel sår marken til. Er marken allerede blevet tilsået, er det ikke for sent, at lave lærkepletter. De kan laves ved at fræse pletter i eksisterende afgrøder, inden de når at blive for høje. Lærkepletterne kan også etableres ved at undlade at genså tørre pletter i marken i løbet af sommeren. Ofte vil det alligevel ikke være rentabelt at genså pletterne, da høsttidspunktet ikke vil falde sammen med

hovedafgrøden.

Der hvor lærkepletterne bliver etableret, er arealerne stadig berettigede til Enkeltbetaling, men arealerne har ingen gødningskvote.

Resultater fra undersøgelsen i 2012

I 2012 lavede Videncentret for Landbrug i samarbejde med Vestjysk Landboforening og Dansk Ornitologisk Forening en undersøgelse, der skulle teste virkningen af lærkepletter.

To vestjyske landmænd har lagt marker til undersøgelse. Den ene mark er en vinterhvedemark på ca. 13,8 ha i Ådum. Her er der udlagt ni lærkepletter. Den anden en vårbygmark på ca. 5,1 ha i Spjald, hvor der er udlagt fem lærkepletter. Alle lærkepletter er etableret ved fræsning i eksisterende afgrøder i juni måned, og de måler alle 4x10 meter. Registreringen af lærker er sket ved, at observatørerne fire gange i perioden 12.06.12-01.08.12 har fulgt et transekt langs lærkepletterne og et tilsvarende transekt i samme mark minimum 50-100 meter fra lærkepletterne.

Undersøgelsen viser, at 28 af 32 sanglærker fløj op fra transekter med lærkepletter, mens kun 4 fugle fløj op fra referencetransekter. 15 af de sanglærker, der lettede fra markerne, sang under opflyvningen.

Læs mere

På LandbrugsInfo.dk kan du hente den nyeste pjec "Lærkepletter - Sanglærken synger i lærkepletterne". Her kan du læse meget mere om formålet ved at etablere lærkepletter, hvorfor de virker samt få mere information om reglerne i forhold til

etableringen af lærkepletter.

Den Europæiske Union ved Den Europæiske Fond for Udvikling af Landdistrikter og Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri har deltaget i finansieringen af projektet.

Billedserien viser en udvikling i vegetationen i en lærkeplet gennem vækstsæsonen.

FOTO: LARS HOLM HANSEN, DOF

NATUR PÅ ØKOBEDRIFTERNE

I juni 2012 bragte Økologisk Nyhedsbrev et tema om natur hos økologen. Her er der anvisning på, hvordan man etablerer vildtstriber, insektvolde og barjordstriber. Tiltag der er gode for den vilde flore og fauna. Vi bragte også en reportage fra Thomas og Jakob Kjærsgaard, som har lavet insektvolde. Hos Thomas, der driver en planteavlbedrift ved Hammerum nær Herning, blev der i 2010 anlagt en cirka 200 meter lang insektvold. Den blev tilsået med en blanding af hundegræs, strandvingel, timote, engsvingel og rødsvingel. Vil du selv i gang med markvildttiltag som insektvolde, så husk, at frøblandinger også skal være med økologiske frø - når det er muligt. Både DLF Trifolium og Hunsballe Frø oplyser, at de producerer en insektblanding med økologiske frø, hvis nogen ønsker det. Kontakt www.dlf.dk eller www.hunsballe.dk.

Lav lærkepletter og høst en kasse vin

Af Cammi Aalund Karlslund,
Videncentret for Landbrug

Vær med i et projekt om lærkepletter - og få en kasse vin som tak for din deltagelse.

For mange landmænd er målet med marken som udgangspunkt, at den skal give et højt udbytte, at afgrøderne står godt, at ukrudtstrykket minimeres samt at støttebetingelserne kan overholdes. Derfor gensås bare pletter ofte, hvor kornet er gået ud. Men ved at have enkelte bare pletter i marken kan du på en simpel og billig måde være med til at få flere ynglende lærker tilbage på markerne.

Du kan gøre en forskel

Dansk Ornitologisk Forening (DOF) og

Videncentret for Landbrug lavede i 2012 en undersøgelse der viste, at lærkepletter har rigtig god effekt på forekomsten af lærker. Igen i år søger vi landmænd, der har lyst til at etablere lærkepletter og dermed være med til at kvalificere resultaterne fra sidste år. Du kan nu være med til at sprede det gode budskab om, at selv med ganske små tiltag kan landmænd være med til at skabe bedre vilkår for lærkerne. Du skal være indstillet på at lave 5-10 lærkepletter på din mark. Herefter vil frivillige fra DOFs lokalafdelinger bidrage ved at tælle lærkerne og fotografere lærkepletterne. Resultaterne fra projektet vil blive formidlet gennem pressen. DOF har fået støtte af et vinfirma til at registrere antallet af lærker i lærkepletterne og formidle resultaterne til offentligheden. Vinfirmaet lancerer i starten af april en særlig vin, der er dedikeret til projektet.

Den vil blive lanceret i butikkerne med store skilte og præsentationer. Desuden hænger der et lille skilt på hver flaske. De deltagende landmænd vil få en kasse af denne vin som tak for deres deltagelse.

Har du lyst til at være med, eller vil du vide mere om projektet, skal du kontakte Cammi Aalund Karlslund caa@vfl.dk. (tlf. 8740 5423) inden den 1. maj 2013.

